

Funktionsprogram vårdbostad - Äldrenämnden

Innehåll

1	Inledning	1
1.1	Övergripande mål	1
1.2	Syfte	1
1.3	Tillämpning	1
1.4	Sambandsbeskrivning	2
1.4.1	Trafik	2
1.4.2	Boende/hyresgäster	2
1.4.3	Avdelning	3
1.4.4	Gemensam tvättstuga i verksamheten	3
1.4.5	Desinfektionsrum med spoldesinfektor	3
1.4.6	Desinfektionsrum med diskdesinfektor	3
1.4.7	Sophantering	3
1.4.8	Varuleveranser	4
1.4.9	Personal	4
1.4.10	Administration	4
1.4.11	Läkemedel	4
2	Generella krav	5
2.1	Placering och volym	5
2.2	Arkitektur och miljö	5
2.3	Färgsättning och material	5
2.4	Ytskikt	5
2.5	Dörrar/Fönster	6
2.6	Ljus/belysning	6
2.7	Beslagning	6
2.8	Ljud/akustik,	7
2.9	El	7
2.10	IT (tele, TV, data)	7
2.10.1	Teleslinga	7
2.11	Lås	8
2.12	Larm	8
2.13	Brandlarm,	9
2.14	Öppningar/Siktlinjer	9
2.15	Inomhusklimat	9
2.16	Avfall/Återvinning	9
2.17	Tillgänglighet	9
3	Utemiljö	10
3.1	Verksamhetskrav	10
3.2	Säkerhet/Tillgänglighet,	10
3.3	Angöring/Parkering	10
3.4	Skyltning	11
4	Funktionsbeskrivning lokaler	11
4.1	Enskilda lägenheter	11
4.2	Gemensamhetsutrymme på avdelningen	13
4.3	Personallokaler	15
4.4	Övriga lokaler	17

1 Inledning

Äldrenämnden bär det yttersta ansvaret för att personer över 65 år som vistas i kommunen får det stöd och den hjälp de behöver enligt socialtjänstlagen.

Äldrenämnden ansvarar för att erbjuda insatser i form av bland annat särskilda boendeformer för äldre

Inom Linköpings kommun finns särskilt boende för äldre i form av vårdbostad, vårdbostad för personer med demenssjukdom samt servicelägenheter.

De lokalmässiga kraven är desamma oavsett för vilken målgrupp som skall bo i vårdbostäderna

Begreppet särskilt boende för äldre i vårdbostad innefattar enskilda bostäder för permanent boende med tillhörande gemensamma utrymmen, personalutrymmen, samt övriga funktioner för boendet.

Den fysiska miljön ska vara utformad för personer med nedsatt rörelse- och orienteringsförmåga.

Bostaden är ett hem, därför skall stor omsorg läggas vid att även de gemensamma lokalerna utformas så hemlika som möjligt.

Bostaden ska fungera väl för den boendes egna behov och aktiviteter, användning av hjälpmedel och utgöra en god arbetsmiljö för personal som utför omsorgs- och vårduppgifter.

Den verksamhet som ska bedrivas och husens utformning styrs av Socialtjänstlagen, Hälso- och sjukvårdslagen, Arbetsmiljölagen, Plan- och bygglagen, Livsmedelslagen

1.1 Övergripande mål

Ändamålsenliga och kostnadseffektiva lokaler för att bedriva vård och omsorg för personer över 65 år.

1.2 Syfte

Äldrenämndens funktionsprogram har tagits fram för att beskriv lokalernas funktion och utformning vid nybyggnation.

1.3 Tillämpning

Lokalerna hyrs ut till Äldrenämnden som också är beställare av lokaler. Äldrenämnden utser vem som bedriver verksamhet i boendet.

Funktionsprogrammet skrivs för nyproduktion men kan också appliceras på större ombyggnationer. Vid mindre lokalförändringar ska användandet av funktionsprogram ställas i relation till effekter på ekonomi och arbetsinsats.

Funktionsprogrammet ersätter inte de grundläggande krav som nationell lagstiftning, förordning, föreskrifter och branschregler ställer inom respektive

område, utan ska ses som ett komplement. I vissa fall kan funktionsprogrammet medvetet ange en högre eller starkare nivå än vad lagstiftningen anger som standard.

Om innehållet i funktionsprogrammet strider mot gällande lagstiftning, förordning, föreskrifter eller branschregler, eller har en lägre nivå eller ett svagare krav än vad som krävs, ska detta uppmärksammas omgående. Lagstiftningen har då företräde. I det fall olika lagstiftningar har krav för samma område men kraven skiljer sig åt ska det krav som är starkast eller högst användas. De måttuppgifter, principlösningar eller principskisser som anges i riktlinjerna ska kontrolleras av berörd arkitekt eller projektör mot gällande lagstiftning i varje enskilt projekt då dessa kan förändras över tid.

Den som projekterar och ritar byggnaden med tillhörande tekniska system har ansvar för att tillämpbara regelverk upprätthålls och att efterfrågade funktionskrav kan erhållas. De som projekterar och ritat har ett eget ansvar för att samordning inom konsultgruppen sker.

En god hygienisk standard innebär att lokaler och utrustning ska utformas och hanteras på ett sådant sätt att risken för vårdrelaterade infektioner(VRI) och smittspridning blir så liten som möjligt. Detta innefattar förutom hygienkrav på lokalerna där verksamhet bedrivs, också att vårdhygieniska krav ska beaktas vid om- och nybyggnation av lokalerna.

1.4 Sambandsbeskrivning

1.4.1 Trafik

Angöringen ska vara på ett sådant sätt så att persontransporter ska kunna lämna passagerare nära entrén. De olika typer av transporter som sker är färdtjänst, ambulans/sjuktransport, personbil/taxi, transport vid dödsfall. Angöringen ska även möjliggöra leverans av varor till boendet.

Varuleveranser, transporter av sopor och annan tyngre transport ska ske avskilt från persontrafik.

Sittplats under tak anordnas utanför huvudentrén för de som väntar på färdtjänst. Ska uppfylla tillgänglighetskrav.

1.4.2 Boende/hyresgäster

Hur de som bor inom boendet rör sig inom hela verksamheten är viktigt. De boende ska ledas med utformning och färg/fondtapet. Detta gäller till gemensamhetsytor inom huset. Däremot ska dörrar mot huvudentré inte uppmärksammas

Dörrar som leder till utrymmen som är till för de boende ska vara i kontrastfärg mot vägg.

Dörrar som leder till ytor som inte är för de som bor i huset ska smälta in i väggfärg. Handtag på dessa dörrar föreslås vara vita.

De boende ska självständigt kunna nyttja och ha tillgång till utemiljön.

Material och nivåskillnader ska anpassas så att uteplatsen kan tillträdas med rullstol, både inifrån och från den gemensamma gården.

1.4.3 Avdelning

Det ska vara lätt att ha överblick mellan avdelningar när så önskas.

Inom enheterna ska det gemensamma ytorna vara placerade så att känslan av långa korridorer minskas samt att flödet inom enheten underlättar orienteringen.

Avdelningens kök ska vara praktiskt för att sköta hygien. Det ska finnas möjlighet till handtvätt i direkt anslutning till kökets entré.

Det ska vara lätt att hitta ut till balkong eller utemiljön. Därför placeras med fördel balkong eller uteplats i samvarorum eller matrum.

Entrédörr till avdelning ska inte vara framträdande inifrån avdelning.

1.4.4 Gemensam tvättstuga i verksamheten

Flöden inom tvättstugan är viktiga för att undvika att ren och smutsig tvätt förvaras längre stunder inom samma utrymmen. Separata ytor för oren och ren hantering av tvätt ska möjliggöras.

Gemensam tvättstuga i verksamheten bör finnas tillgängligt i anslutning till respektive avdelning och placeras på respektive våningsplan. Kan delas mellan flera avdelningar på samma våningsplan om planlösningen medger det.

1.4.5 Desinfektionsrum med spoldesinfektor

Varje avdelning ska ha tillgång till en spoldesinfektor. Kan delas mellan flera avdelningar på samma våningsplan om planlösningen medger det.

Desinfektionsrummet ska ha ingång från korridor och ha en lättillgänglig placering. Rummet planeras för ändamålsenlig arbetsgång, från orent till rent och det ska vara tillräckligt stort så att trängsel inte stör arbetsgången. Rena och orena ytor ska vara åtskilda.

1.4.6 Desinfektionsrum med diskdesinfektor

I anslutning till sjuksköterskornas lokaler ska ett desinfektionsrum med diskdesinfektor för rengöring och desinfektion av instrument, inhalationsutrustning finnas.

Vanligen räcker en bänkmodell med torkmodul och insats för ihåligt/rörformat gods. I anslutning till maskinen ska det finnas skilda ytor för hantering av rent respektive orent gods. Diskdesinfektorn kan samlokaliseras med en spoldesinfektor.

1.4.7 Sophantering

Transporter av sopor/avfall ska ha så korta vägar som möjligt inom huset och ska inte korsa varumottagning. Inkontinensmaterial ska kunna slängas direkt från avdelning eller i anslutning till avdelning genom sopnedkast. Sopnedkastet ska vara sådant att det inte går att öppna lucka samtidigt på olika våningar.

Sopnedkast skall inte vara tillgängligt för de boende, öppnas av personal med tagg. Förutsättningar för sop- och avfallshantering ska finnas på avdelning.

1.4.8 Varuleveranser

Viktigt med separat utrymme där varor/leveranser kan förvaras i väntan på transport till avdelningarna/förråd i huset. Detta utrymme placeras i närheten av varuintag.

1.4.9 Personal

Flöden för personalen ska följa det mönster som personalen har när man kommer till sitt arbete. Från det att man parkerar sin cykel eller bil eller kommer från busshållplats till personalentrén.

Cykelparkering ska finnas i närhet till personalentrén.

Personalentrén ska vara separerad från huvudentrén.

Personalutrymmen ska nås utan att passera någon avdelning.

Vilrum för personal ska finnas i anslutning till personalrum.

Förråd med fasta hyllplan för rena personalkläder alternativt låsbart skåp i korridor i anslutning till omklädningsrum bör finnas.

Vägghållare för handsprit och skyddsutrustning monteras i varje badrum. Övriga placeringar tas fram i respektive projekt.

1.4.10 Administration

Minst ett administrativt kontor i nära anslutning till entrén för att skapa tillgänglighet för besökare. Detta underlättar även för personal i dessa ytor att ha uppsikt av huvudentré när det gäller t ex boende, besökare som har svårt att orientera sig. Ett kontor i närhet till entrén ger förutsättningar för säkra möten.

Övriga administrativa lokaler placeras i anslutning till varandra.

Administrativa delar ska kunna vara olåsta när chefer är på plats men kunna låsas övrig tid.

Samtliga administrationsrum bör uppfylla en god ljudavskiljning mot närliggande rum

1.4.11 Läkemedel

Läkemedelsrum ska inte vara i närheten av entré av säkerhetsskäl. Placeras strategiskt i anslutning till sjuksköterskornas administration.

2 Generella krav

2.1 Placering och volym

Vid nybyggnation planeras för 90-120 lägenheter. Placering av boende bestäms utifrån behov.

2.2 Arkitektur och miljö

Invändigt ska det inte förekomma sneda innertak eller takfönster. Lägenheterna ska ha takhöjd enligt bostadsnorm. De gemensamma utrymmena och personal- och administrationsytor ska ha invändig takhöjd enligt regler för lokaler. Utformning kan variera något enligt planerad verksamhet, men aldrig understiga det nationella regelverkets krav.

2.3 Färgsättning och material

Färgsättningen ska tydliggöra miljön och underlätta orienteringen för de boende.

Varje våningsplan/avdelning ska ha sin egen accentfärg. Färgsättningen ska utgå från färgerna grönt, rött, blått och gult.

En kombination av lugn och tydlighet eftersträvas i färgsättningen. Det ska vara lätt att se gränser mellan golv, väggar och tak. Gränser kan markeras genom att socklar och taklister utförs i avvikande färg. Varje lägenhetsdörr ska markeras med en egen tydlig kontrastfärg. WC-dörr ska markeras genom till exempel dörrfoder i färg eller en fondvägg. Dörrar behöver lätt kunna urskiljas från väggar med dörrar som används företrädesvis av personal ska falla in med väggfärg.

I den enskildes badrum ska kontrastfärg finnas bakom tvättställ och WC samt på WC-lock.

Belysningsknappar i den enskildes lägenhet bör även vara i kontrastfärger för att underlätta självständighet.

Målning av väggar och golv ska inte vara reflekterande.

Golven får inte ha starka kontraster i kulör och mönster då det kan upplevas som nivåskillnader eller hål. Blanka golv ska undvikas eftersom att de kan upplevas som hala och obehagliga att gå på.

Material, målarfärg och textilier ska möta krav enligt Linköping kommuns Kemikalieprogram. Produkter som innehåller antibakteriella ämnen (silver, biocider etc) ska inte användas i vårdlokaler utan noggrann föregående riskbedömning.

2.4 Ytskikt

Golv i gemensamma utrymmen ska vara slitstarkt och tåla daglig rengöring.

Golvet ska tåla maskinell städning, golvmaterialet får inte vara så mjukt att gropar finns kvar när tyngre föremål flyttas.

Icke absorberande material, fogfritt eller med svetsade fogar. Övergången mellan golv och vägg ska vara tät och rundad. Golvmaterial bör dras upp på väggen som sockel, inga fasta upphöjda trösklar. Dörrstopp på vägg.

Golv i hygienutrymme bör vara halkfritt men lättstädat, undvik knottrigt golv ur hygienaspekt.

Höga krav på ytskikten i gemensamma utrymmen och i den enskilda bostaden. Utgående hörn skall förstärkas med kantlist av trä.

Tak och väggar ska tåla rengöring och punktdesinfektion med förekommande desinfektionsmedel.

2.5 Dörrar/Fönster

Samtliga fönster skall förses med säkerhetsbeslag.

Fönster i enskilda lägenheter ska möjliggöra för vädring.

I solutsatta lägen – söder och väster- förses fönster med markiser eller fast monterad solavskärmning av ex lameller

Dörrar inom vårdboendet ska medge sjuk- och vårdtransporter, detta avser både dörr till enskilda lägenheter, dörr till avdelning, hiss samt huvudentré.

Huvudentrédörr ska ha automatisk dörröppning.

Dörr till avdelning ska inte utrustas med glaspartier och glas i inner- och ytterväggar samt i partier ska vara splitterfritt.

Dörr till enskild lägenhet ska vara hemlik.

2.6 Ljus/belysning

En varierad belysning förtydligar rumsytor och underlättar orienteringen för synsvaga. Allmänbelysning, punktbelysning och dagsljus ska komplettera varandra så att skarpa skuggor undviks.

All belysning ska vara flimmerfri.

Möjlighet till ljusreglering genom vred och tryckknappar/vippbrytare. Enkelhet eftersträvas.

Allmänbelysning i varje enskilt rum såsom gemensamt vardagsrum, gemensam matplats, i korridorer och kommunikationsytor ska kunna regleras med hjälp av dimmer eller annan lösning.

Belysning skall vara av energisnål karaktär.

2.7 Beslagning

Kranar, handtag, vred och övrig detaljutrustning skall vara av enkel och lättfattlig modell för att underlätta de boendes möjligheter att använda utrustningen, exempelvis engreppsblandare med förlängd spak.

2.8 Ljud/akustik,

Den boende kan störas av ljud som förekommer både inom och utanför bostaden. Även omgivningen kan ibland bli störd av den boende, därför eftersträvas en god ljudavskiljning.

Det kan upplevas störande med samtidiga ljud från olika miljöer, exempelvis vid öppen planlösning i gemensamma ytor mellan kök, matplats och vardagsrum därför bör god ljudavskiljning eftersträvas. Undvik om möjligt att placera lägenheter vägg i vägg med teknikrum och tvättstuga.

Kontor och samtalsrum bör uppfylla en god ljudavskiljning mot närliggande rum.

2.9 El

Vårdbostäderna ska ha 2 st. el-abonnemang. Ett för fastighetsel (fastighetsägaren) och ett för hushållsel (hyresgästen dvs. Linköpings kommun). Hyresgästens elabonnemang inkluderar förutom hushållsel även vårdbostädernas elförbrukning.

Skåp för säkringar placeras ej lättillgängligt för den boende i vårdbostaden och byggs in vid behov.

Vid gemensamma uteplatser och balkonger ska förutom normalt vägguttag finnas ett extra vägguttag kopplat till ytterbelysning.

I soputrymme ska det finnas vägguttag.

Eluttag med inställbar timer för kaffebryggare, samt timer för spis ska finnas i vårdbostadens köksdel och i personalutrymme.

Spis i vårdbostadens köksdel ska kunna vara möjlig att koppla ur.

2.10 IT (tele, TV, data)

Datakommunikation ska finnas i hela fastigheten enligt kommunens senaste fastighetsnätstandard. Det ska finnas trådlöst nätverk som täcker hela fastigheten med accesspunkter. Huset ska vara anslutet till stadsnät via fiber.

Datauttag i personalutrymmen ska kunna anslutas till kommunal anslutning. I lägenheter och gemensamhetslokaler ska det finnas uttag för data, TV och IP-telefoni. Gemensamhetsutrymmen och lägenheterna ska förses med TV/data och telefoni via Stadsnät.

Mobiltäckning ska finnas och fungera i hela huset.

2.10.1 Teleslinga

Samlingslokaler ska förses med teleslinga. Allrum inom avdelningen ska förses med teleslinga främst för TV. Teleslingan på avdelningen ska möjliggöra för anslutning av TV och mobiltelefon. Avdelningens teleslinga ska kunna kopplas även till allmänna utrymmen exempelvis för att kunna höra Luciatåg.

Instruktioner i handhavande ska ges i samband med verksamhetsstart. Funktionen ska vara avprovad och protokollförd i samband med verksamhetsstart

2.11 Lås

Låssystemet ska vara en kombination av passersystem med taggar och ordinära lås med nycklar men där passersystem med taggar som möjliggör tilldelning av behörigheter, loggkontroll och spårbarhet är att föredra.

Dörren till den enskildes lägenhet ska utrustas med funktionen ”hotellås” och öppnas med taggfunktion eller annan lösning som tas fram i samråd med Social- och omsorgsförvaltningen. Läkemedelsskåp och värdeskåp i den enskildes lägenhet ska installeras utifrån samma system/teknik.

Entrédörr till avdelning, huvudentré, administrationslokaler och lås till övriga lokaler ska öppnas med passersystem enligt kommunens riktlinjer. Entrédörr till respektive avdelning ska ha taggläsare med knappsats både på in- och utsida.

Placering av läsare anpassas till dörrautomatik (huvudentré och dörrar till boendet).

Entrédörrar, avdelningsdörrar och dörrar till administrativa lokaler ska medge låsning vissa tider på dygnet enligt överenskommelse med verksamhetsansvarig.

Läkemedelsrum ska ha ett passersystem med tagg eller annan lösning som möjliggör för tilldelning av behörighet och loggfunktion med spårbarhet. Dörrfunktionen till läkemedelsrum ska utrustas med dörrstängare och larmfunktion om dörren står öppen.

2.12 Larm

Installation av trygghetslarm ansvarar beställaren för vid nyproduktion.

Trygghetslarmfunktionen kommer att utföras som en fast installation och ska medge komplettering med individuella larm.

Centralenhet för larmfunktion ska kunna placeras i teleutrymme.

I anslutning till centralenhetens placering ska möjlighet finnas att överföra larm till annan extern larmmottagning.

För larmfunktionen ska tomrördragningar planeras i varje enskilt projekt.

Förutom gällande brandlarmkrav ska brandlarm kunna sammankopplas med trygghetslarmfunktionen, vilket kräver tomrör från brandlarmscentral till el/teleutrymme.

Porttelefon/er ingår i trygghetslarmfunktionen. Tomrör ska finnas från elcentral till huvudentré/entréer och med förberedelse för elektrisk fjärröppning av entrédörr, då personal vid anrop ska kunna öppna huvudentrédörren under tid som dörren är låst.

2.13 Brandlarm,

Brand- och utrymningslarm

Brandlarm ska utföras som ett sprinklersystem, ha automatisk överföring till larmmottagare och handhållna enheter, utformas enligt BBR:s senaste utgåva gällande vårdbostäder.

Förutom gällande brandlarmkrav ska brandlarm kunna sammankopplas med trygghetslarmfunktionen.

Samtliga myndighetskrav avseende brand ska vara uppfyllda vid hyrestidens början, vilket innebär att brandsläckare med plastkåpa och utrymningsplaner mm ska finnas.

2.14 Öppningar/Siktlinjer

Fri siktlinje inom avdelning och mellan avdelning är viktigt utifrån personalens arbetssätt och skapar en trygg boendemiljö.

2.15 Inomhusklimat

Vårdboende kräver ett behagligt inomhusklimat, vilket innebär en temperatur om 22 grader oavsett sommar eller vinter. Plats och förberedelse för att i en framtid kunna koppla in komfortkyla ska medges.

Målgruppen kan vara känslig för drag, överdriven värme eller kyla. Golvvärme är att föredra och värmerör ska inte vara utanpåliggande.

Inomhustemperaturen bör följa Folkhälsomyndighetens råd för känsliga målgrupper. Utredning av möjligheter för komfortkyla sker i respektive projekt.

2.16 Avfall/Återvinning

Avfallsutrymmet är gemensamt för både verksamheten och de boende.

Avfallsutrymmet behöver inte ligga i vårdbostadens huskropp utan kan uppföras som en miljöstuga på tomten inom 25 meter från entrén. Vägen dit ska vara tillgänglighetsanpassad.

Avfallsutrymmet utformas enligt kommunens riktlinjer för avfallshantering.

Utrymme och möjlighet till sopsortering skall finnas i samtliga kök.

2.17 Tillgänglighet

Det ska vara enkelt att öppna, låsa och låsa upp dörrar dit de boende ska ha tillträde. Enhandsgrepp ska vara tillräckligt. Val av låssystem hanteras projektspecifikt utifrån målgruppens behov.

Utrustning och inredning ska inte inkräkta på vändradie med rullstol.

Trösklar ska undvikas.

3 Utemiljö

3.1 Verksamhetskrav

Vårdboendets utemiljö ska vara inbjudande för de boende, personal och besökare.

Den gemensamma trädgården ska vara en trivsamt plats som gynnar sociala möten. Det ska finnas planteringar och möjlighet att odla, även för rullstolsanvändare. Växter ska spegla årstiderna genom färger, dofter och inte minst bärbuskar och blommor som lockar till sig fåglar och insekter. Starkt allergiframkallande eller giftiga växter får inte användas.

Staket ska omge trädgården.

Vattenutkastare ska finnas tillgänglig i trädgården eller på husfasad.

Belysningen utomhus ska bidra till att trädgården upplevs som inbjudande och trygg året runt.

Förråd för säsongsutrustning och verktyg ska finnas.

En gemensam uteplats/balkong i anslutning till det gemensamma vardagsrummet per avdelning ska inrymma utemöbler för tio personer.

Det ska finnas belysning och eluttag vid uteplatsen.

Med hjälp av vegetation och byggda element ska uteplatsen skyddas mot insyn från omgivningen. Alla gemensamma uteplatser skall kunna solavskärmas med fast installation.

3.2 Säkerhet/Tillgänglighet,

Markbeläggning ska vara tillgänglig för rullstolar och andra gånghjälpmedel samt enkla att underhålla, snöröja och halkbekämpa. Gångvägar ska vara tillgänglighetsanpassade.

Material och nivåskillnader ska anpassas så att uteplatsen kan tillträdas med rullstol, både inifrån och från den gemensamma gården.

3.3 Angöring/Parkering

Antal parkeringsplatser utformas enligt kommunens parkeringsnorm. Behov av fler platser ska utredas och anges i varje enskilt projekt. Angöring för taxi och färdtjänst ska möjliggöras i anslutning till boendet.

Cykelställ ska finnas enligt kommunens parkeringsnorm.

3.4 Skyltning

Skyltning ska vara tydlig och det ska vara lätt att orientera sig, enligt kommunens gemensamma policy.

4 Funktionsbeskrivning lokaler

4.1 Enskilda lägenheter

Att bo i en fullvärdig bostad är en viktig förutsättning för att kunna leva ett självständigt liv.

Den egna bostaden ska innefatta hall, badrum, bostadsrum, köksenhet/pentry, förvaring, samt lägenhetsförråd.

Bostaden skall ge plats för sömn, vila, umgänge, tillagning av kaffe/mellanmål, hygien och förvaring. Man måste kunna förflytta sig med rullator eller rullstol överallt i lägenheten.

Enkla planlösningar och klara former ger överskådlighet och gör det lättare att orientera sig i bostaden.

Rumsbenämning	Funktionsbeskrivning
Hall	Bostadens hall är viktig för känslan av integritet i den egna bostaden. Plats för hatthylla och förvaring av ytterkläder. Säng ska kunna rullas ut från rummet.
Badrum	Badrummet skall vara rymligt och medge god vändradie för rullstol och plats för lift eller duschvagn. Toalettstol och tvättställ skall placeras så att personal kan vara behjälplig från båda sidor. Eluttag i närhet av toalettstol. I badrummet ska finnas duschplats, tvättmaskin/torktumlare alternativt kombimaskin, spegel, badrumsskåp och låsbart förvaringsskåp Väggspegel vid tvättställ ska enkelt kunna tas bort. Kontrastfärg finnas bakom tvättställ och WC samt på WC-lock. Belysningsknappar i kontrastfärger för att underlätta självständighet.

	<p>Möjlighet till låsbar förvaring för hygienartiklar, inkontinensmaterial ska finnas.</p> <p>Vägghängda hållare för handdesinfektionsmedel och flytande tvål samt papper ska finnas</p>
Bostadsrum/vardagsrum	<p>Lägenheten ska ge ett trivsamt intryck och vara enkel att möblera. Tillgången på dagsljus ska vara mycket god</p> <p>Sovplatsen ska ha god plats för säng. Omvårdnadspersonal ska kunna arbeta på båda sidor om sängen</p> <p>Bostadsrummet skall ha god plats för säng, matplats med minst 2 sittplatser, plats för liten soffa, soffbord, fåtölj, liten byrå och TV-apparat.</p> <p>Tak ska vara förstärkt för att möjliggöra eftermontering av taklyft.</p>
Pentry	<p>Bör ses som komplement till det gemensamma köket. Pentryt ska anpassas till rullstol.</p> <p>Möjlighet ska finnas att förvara kylda drycker och lite mat i ett upphöjt kylskåp med frysack.</p> <p>Eluttag med timer.</p> <p>Möjlighet till att diska och ta ett glas vatten</p> <p>Arbetsbänk med belysning. Stänkskydd ska vara lätt att rengöra och ha kontrastfärg.</p> <p>Spisplattor ska enkelt kunna kopplas ut och vara försedd med timer.</p>
Förvaring och utrustning placerade inom bostaden	<p>I den egna bostaden ska finnas:</p> <ul style="list-style-type: none"> Garderob Linneskåp Mindre städsåp Låsbart läkemedelsskåp, (får ej placeras i badrum eller kök)

	Låsbart värdeskåp
Lägenhetsförråd	Till varje lägenhet ska förråd finnas. Behöver inte placeras i anslutning till avdelning. Förrådet ska märkas lägenhetsnummer.

4.2 Gemensamhetsutrymme på avdelningen

Från den egna bostaden skall man enkelt kunna orientera sig och nå boendets gemensamma utrymmen. Den gemensamma delen skall vara överblickbar. Verksamhetsrelaterade lokalfunktioner såsom kök, expedition och förråd bör vara placerade centralt i den gemensamma delen med visuell närhet till allrum. Detta ger en överblickbarhet för personalen och skapar liv och rörelse i de gemensamma lokalerna.

Den sociala gemenskapen är viktig. Därför skall vårdboendets gemensamma utrymmen vara tillräckligt stora för att flera aktiviteter skall kunna pågå samtidigt såsom gruppens fritidsaktiviteter, anhörigträffar, TV-tittande mm. Eventuell avskärmning av gemensamma utrymmen bestäms i varje enskilt projekt.

En gemensam balkong eller uteplats ska kunna nås från gruppens gemensamma del. Den gemensamma utemiljön ska kunna nyttjas självständigt för de boende vilket ställer krav på tillgänglighet och säkerhet. Balkong behöver utrustas med inglasning. Utemiljön ska kunna nyttjas oavsett väderlek. För att möjliggöra väderskyddad utevistelse skall del av uteplats förses med vind och regnskydd.

Rumsbenämning	Funktionsbeskrivning
Kök	<p>Köket skall utformas och utrustas för tillagning, diskning och förvaring av mat för avdelningens behov enligt de krav som finns. Maskiner ska uppfylla hygienisk standard för verksamhetsområdet.</p> <p>Köket ska kunna avskärmas med öppningsbar bänkskiva eller annan lösning.</p> <p>Tillgång till låsbart skåp och låda.</p> <p>Kyl och frys behöver vara av storlek som möjliggör för tillagning.</p> <p>Separat tvättställ för personal och förvaring av kökskläder i delade klädsåp ska finnas.</p>

	<p>Förutsättningar för avfallssortering skall finnas.</p>
Allrum	<p>Allrum skall innefatta både matplats och vardagsrum för boende i vårdbostaden.</p> <p>Matplatsen skall vara så stor att samtliga boende med personal kan samlas till måltid och medge olika möblering utifrån behov. Vid t ex anhörigträffar skall man kunna möblera om så att det även finns plats för anhöriga.</p> <p>Vardagsrummet skall ge hemkänsla och vara en naturlig träffpunkt för de boende inom vårdbostaden och kunna möbleras med soffor/fåtöljer och soffbord.</p> <p>Viktigt med god uppsikt över samtliga delar i vardagsrummet.</p>
Balkong/uteplats	<p>Från de gemensamma utrymmena ska man kunna nå en balkong/uteplats, där samtliga boende och personal i gruppen kan vistas samtidigt.</p> <p>Utrymmet ska medge vädrarie med rullstol.</p> <p>Balkong/uteplats skall studeras särskilt ur klimathänseende och förses med t.ex. skärmtak, markis eller annat solskydd.</p> <p>Nivåskillnader ska minimeras</p> <p>Uteplatsen i markplan utformas så att de avskärmas på ett vackert och säkert sätt ex. genom skärmvägg, planteringar och buskar.</p> <p>Den gemensamma utemiljön ska kunna nyttjas självständigt för de boende vilket ställer krav på tillgänglighet och säkerhet. Balkong behöver utrustas med inglasning.</p>

Förråd	<p>Två förråd per avdelning för att möjliggöra separat förvaring av förrådsmaterial.</p> <p>Skåpinredning för förvaring av sterilt material skall finnas i ett av förråden.</p> <p>Inreds med hyllplan på konsoler för gruppens hjälpmedel och förbrukningsmaterial.</p>
Städ	<p>Mindre städtrum med plats för liten städvagn</p> <p>Urustas med utslagsvask</p>
Personalexpedition	<p>Personalutrymme för gruppens administration ska möjliggöras per avdelning</p>
Personal WC	<p>WC för personal.</p> <p>Vägghängd hållare för handsprit och skyddsutrustning.</p>

4.3 Personallokaler

Vårdbostäderna är arbetsplats för vårdpersonal, där välplanerade lägenheter och gemensamma lokaler ger goda förutsättningar för en god arbetsmiljö för vårdpersonalen.

Övriga personalutrymmen består av personalrum med pentry, omklädningsrum, WC/dusch, expeditioner, samt grupprum/samtalsrum.

Antalet administrationslokaler ska anpassas efter storlek på vårdboendet.

Särskilda administrationslokaler för legitimerad personal såsom sjuksköterska, arbetsterapeut och fysioterapeut. Placeras i anslutning till läkemedelsrum.

Rumsbenämningar	Funktionsbeskrivning
Personalrum	<p>Ska innehålla kök, mikrovågsugn samt kylskåp och frys.</p> <p>Antalet mikrovågsugnar behöver anpassas efter antalet medarbetare.</p>
Vilrum	<p>Plats för vila och återhämtning för personal.</p>

<p>Omklädningsrum</p>	<p>I utrymme för omklädning ska det finnas plats för skåp för förvaring av privata kläder. Möjlighet till avskilda omklädningsrum skall finnas.</p> <p>Förråd för rena personalkläder ska finnas i anslutning till omklädningsrum och vara låsbart.</p> <p>Möjlighet till att lämna smutsiga arbetskläder ska finnas i anslutning till omklädningsrum.</p> <p>Tillgång till handfat.</p>
<p>RWC med dusch</p>	<p>Ska finnas i anslutning till omklädningsrummen</p>
<p>Administrationslokaler</p>	<p>Ska uppfylla en god ljudavskiljning mot närliggande rum.</p> <p>I anslutning till administrationslokaler ska utrymme finnas för skrivare och kopiator.</p> <p>3 st. totalt varav 1 expedition för arbetsledare ca 12-14 kvm och 2 st. för legitimerad personal och samordnare ca 10 kvm vardera</p>
<p>Grupprum/samtalsrum</p>	<p>Grupprum för personalmöten ska finnas.</p> <p>Mindre rum för samtal</p> <p>Ska uppfylla en god ljudavskiljning mot närliggande rum.</p>
<p>Läkemedelsrum</p>	<p>Placeras strategiskt i anslutning till sjuksköterskornas administration.</p> <p>Dörrfunktion med dörrstängare och larmfunktion om dörren står öppen.</p> <p>Ska vara rymligt och inte ha fönster</p> <p>Datauttag ska finnas.</p> <p>Läkemedelsrummet ska vara temperaturanpassat till</p>

	<p>utomhusklimatet. Får aldrig överstiga 25 grader</p> <p>Arbetsbänk med rostfri diskbänk med ho.</p> <p>Kylskåp för förvaring av läkemedel</p> <p>Tvättställ med tillhörande utrustning, som inte får placeras i direkt anslutning till intilliggande arbetsbänk.</p> <p>Låsbart skåp skall finnas.</p> <p>Vägghängd hållare för handsprit och skyddsutrustning.</p>
--	---

4.4 Övriga lokaler

Till övriga lokalfunktioner hör huvudentré, samlingsrum för aktivitet, varu/leveransmottagning, städutrymmen, förråd hjälpmedel, läkemedelsrum verksamhetens tvättstuga, trapphus, hissar, förråd, soputrymme och teknikutrymme.

Inför varje projekt tas i samråd med social- och omsorgsförvaltningen beslut kring ytterligare gemensamt utrymme av karaktären extra fitness för de boende i form av spa/solrum eller dylikt.

Rumsbenämning	Funktionsbeskrivning
Huvudentré /entrédörrar	<p>Huvudentrén ska vara inbjudande och välkomnande och kunna angöras med bil och färdtjänstfordon. Även transport av avlidna samt sjuktransport/ambulans ska möjliggöras.</p> <p>Entrédörrar ska kunna öppnas passeras, stängas och utformas så att rullstolsburna eller personer med funktionshinder kan manövrera porttelefon och dörröppnare.</p> <p>Ytterdörrar ska kunna öppnas automatiskt.</p> <p>Det ska vara lätt att orientera sig från huvudentrén och skyltningen ska vara god och anpassad till målgruppen.</p>

	<p>I huvudentrén ska plats för posthantering till verksamheten samt de boende finnas.</p> <p>Minst ett administrativt kontor i nära anslutning till entrén för att skapa tillgänglighet för besökare.</p> <p>I huvudentrén ska möjlighet ges för att möblera med bänk eller dylikt för att skapa sittmöjligheter i väntan på transport.</p>
Samlingsrum	<p>Ett större rum för gemensamma aktiviteter bör finnas på boendet. Kan med fördel även nyttjas som mötesrum för personal.</p> <p>Samlingsrummet ska rymma flertalet av de boende och kunna delas av med vikväggar/skjutväggar. Tillgång till pentry ska finnas.</p> <p>Samlingsrummet ska utrustas med teleslinga och andra tekniska förutsättningar för att kunna möjliggöra för aktiviteter.</p>
Varu- och leveransmottagning	<p>I anslutning till huvudentré ska finnas utrymme för verksamhetens leveranser, önskvärt med ett separat rum.</p> <p>Utrustas delvis med hyllor på konsoler</p> <p>Möjlighet till att koppla i matvagn/kylvagn.</p>
Förråd/hjälpmedel	<p>I närheten av entrén i markplan ska det finnas ett invändigt förråd för elrullstolar och rullstolar för utomhusbruk.</p> <p>Rummet bör ha:</p>

	<p>Dörröppnare kopplat till tag</p> <p>Dörröppnare ska kunna nås från elrullstol</p> <p>Bred dörr</p> <p>Möjlighet att låsa fast hjälpmedel</p> <p>Möjlighet att ladda elrullstolar</p> <p>Möjlighet att torka av hjälpmedel</p> <p>Försänkning i golv med golvbrunn och gallerdurk för avspolning av hjälpmedel. Ska finnas vatten framdraget.</p> <p>Tryckluft ska finnas</p>
Städutrymme	<p>Centralt städ per våningsplan med plats för städvagn, utslagsback och förvaring av förbrukningsartiklar (hyllor på konsoler)</p> <p>Avlopp/vask ska finnas</p>
Desinfektionsrum med spoldesinfektor	<p>En spoldesinfektor ska finnas tillgänglig till avdelning och finnas minst på varje våningsplan.</p> <p>Desinfektionsrummet ska utrustas med följande:</p> <p>Diskbänk på ena sidan av spoldesinfektorn för hantering av orent gods och ren yta på andra sidan för hantering av rent gods</p> <p>Skåp för förvaring av rent gods (bäcken, urinflaskor, handfat etc.)</p> <p>Låsbart skåp för ytdesinfektionsmedel, rengöringsmedel och dylikt</p> <p>Plats för sopsäck.</p> <p>Tvättställ med tillhörande utrustning</p>

	<p>Vägghängda hållare för förpackningar med engångshandskar och engångsplastförkläden</p> <p>Golvbrunn</p>
Desinfektionsrum med diskdesinfektor	<p>En diskdesinfektor ska finnas tillgänglig i anslutning till sjuksköterskornas administrativa del.</p> <p>I desinfektionsrummet ska finnas:</p> <p>Diskdesinfektor</p> <p>Diskbänk på ena sidan av diskdesinfektorn för hantering av orent gods och ren yta på andra sidan för hantering av rent gods</p> <p>Låsbart skåp för ytdesinfektionsmedel, rengöringsmedel och dylikt</p> <p>Tvättställ med tillhörande utrustning</p> <p>Vägghängda hållare för förpackningar med engångshandskar och engångsplastförkläden</p> <p>Golvbrunn.</p>
Gemensam tvättstuga	<p>Verksamhetens tvättstuga för bl a filtar, täcken, kuddar och mattor. De boendes kläder tvättas i huvudsak i den egna bostaden.</p> <p>Gemensam tvättstuga bör finnas på samtliga våningsplan. Kan samnyttjas mellan avdelningar på samma våningsplan.</p> <p>Tvättmaskiner, torktumlare och torkskåp som installeras ska placeras avskilt från andra funktioner i separat tvättstuga.</p> <p>Separata ytor ska finnas för oren och ren hantering. Tvättmaskin ska minst klara 60°C tvättemperatur.</p>

	<p>Torktumlare och torkskåp ansluts till frånluftsventilation och förses med luddfilter.</p>
<p>Trapphus och kommunikationsytor</p>	<p>Långa korridorer/kommunikationsytor ska undvikas.</p> <p>I bostadskorridor skall finnas möjlighet att ställa undan liftar (ca 1 lift/5 boende) t.ex. i nisch eller särskilt förråd.</p> <p>I korridor, trappor och kommunikationsytor skall finnas ledstänger</p> <p>Det ska finnas borttagbart störtningsskydd i trappor.</p> <p>Utrymme utanför hiss skall medge vändradie för rullstol utan att komma för nära nedåtgående trappa</p>
<p>Hissar</p>	<p>Hisstandard med funktioner för utökad tillgänglighet enligt BBR . Storlek hiss min 2100 x 1100 mm utrustad med fällbar sits, tvåvägskommunikation för permanent förbindelse med jourservice, anropsknapp, hisspanel(lättavläst). Nödlarm skall vara tillgängligt för personer med funktionshinder.</p> <p>Reflekterande material tillåts inte. Hiss och utrymme utanför hiss ska medge bårtransporter</p> <p>Behovet av antal hissar bör ses över i samråd med social- och omsorgsförvaltningen inför varje projekt.</p> <p>Hiss ska inte utrustas med spegel.</p>
<p>Förråd</p>	<p>Gemensamt förråd för verksamheten med möjlighet att förvara trädgårdsmöbler, säsongsrelaterad inredning och utrustning.</p>

	Kan ligga i anslutning till bostädernas lägenhetsförråd
Soputrymme	<p>Planeras så att det blir enkelt och naturligt att miljö- och källsortera verksamhetens avfall.</p> <p>Utrustas med luftsterilisator/luftrenare och kärl för avfallssortering enligt Linköping kommuns renhållningsordning.</p> <p>Ska kunna städas med spolning</p>
Teknikutrymmen för el, ventilation, sprinkleranläggning, centraldammsugning mm	Byggs in vid behov och ska inte placeras i anslutning till vårdbostadens gemensamma del